

Statens vegvesen

Vegdirektør Terje Moe Gustavsen

Hvordan skal vegvesenet møte sine miljøforpliktelser?

06.02.2018

Nasjonal transportplan 2018 – 2029

Overordnet, langsiktig mål

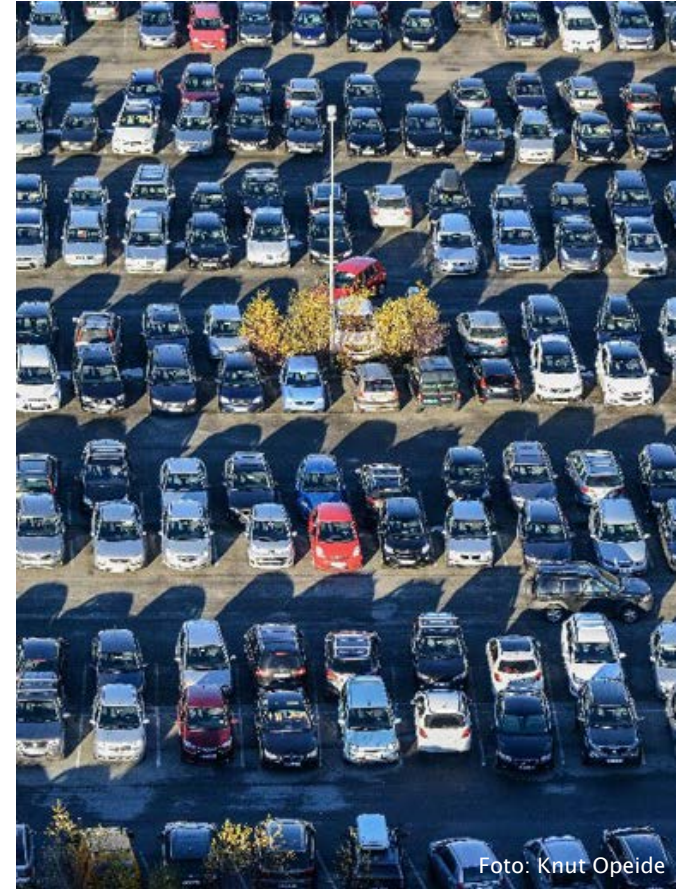
«Et transportsystem som er sikkert, fremmer verdiskapning og bidrar til omstilling til lavutslippssamfunnet»

Nasjonal transportplan 2018 – 2029

Utviklingstrekk og utfordringer

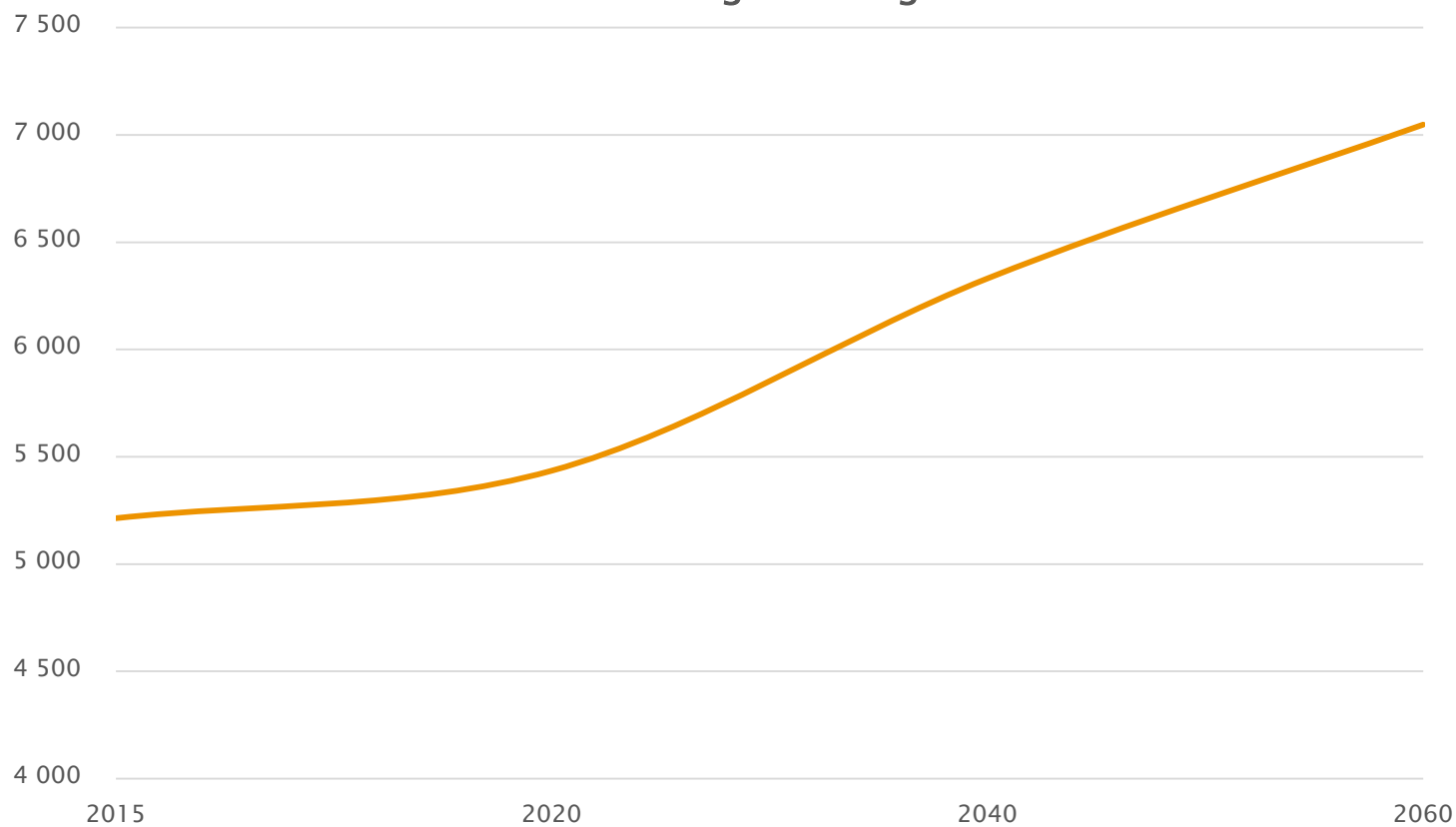
- Globalisering og internasjonalisering
- Befolkningsøkning
- Økonomisk utvikling
- Klima
- Teknologisk utvikling

Nasjonal transportplan 2018 – 2029

Befolkningsutvikling

Nasjonal transportplan 2018 – 2029

Hovedtrekk i NTP

- Historisk høye økonomiske rammer
- Reduserte klimagassutslipp
- Satsing på jernbane i og rundt de store byene
- Utvikle riksvegnettet over hele landet
- Styrke innsatsen i byområdene
- Digitalisering og piloter
- Transportsikkerhet og beredskap styrkes

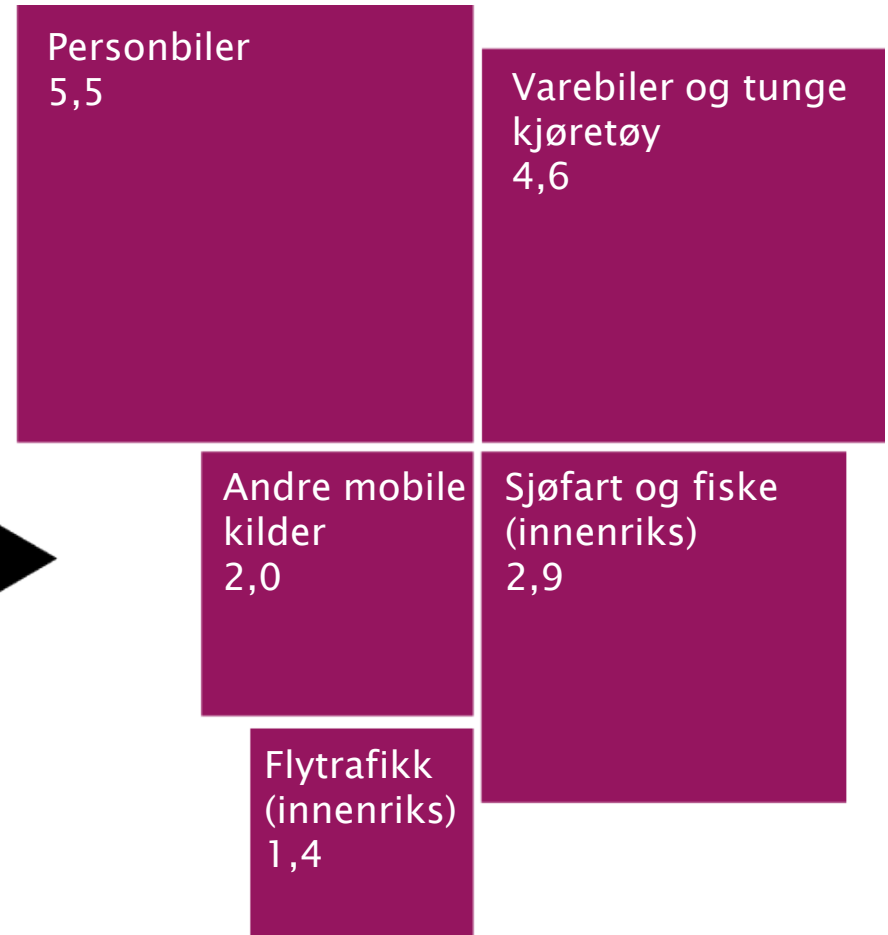
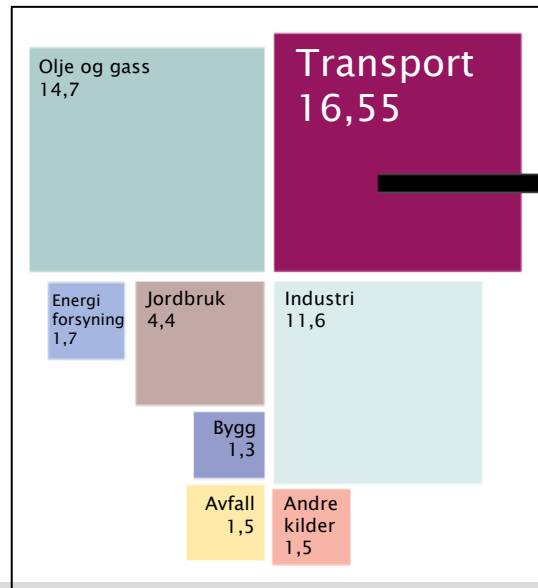

Klimagassutslipp fra transport i 2014

Utslipp til luft
(millioner tonn CO₂ –
ekvivalenter)

Kilde: Miljødirektoratet 2016

Totale klimagassutslipp i Norge

NTP 2018–2029

Bruk av lav- og nullutslippsteknologi

- Nye personbiler og lette varebiler skal være nullutslippskjøretøy i 2025
- Nye bybusser skal være nullutslipp eller bruke biogass i 2025
- Nye tyngre varebiler, 75% av nye langdistansebusser og 50% av nye lastebiler skal være nullutslipp innen 2030
- Varedistribusjon i de største bysentra skal være tilnærmet utslippsfri innen 2030

NTP 2018 – 2029

Lavere klimautslipp

Transportetatene har foreslått følgende mål:

- Utslippene fra bygging av infrastruktur skal reduseres med 40% innen 2030

NTP fastslår:

- Det skal lages en handlingsplan for fossilfrie bygge- og anleggsplasser innen transportsektoren

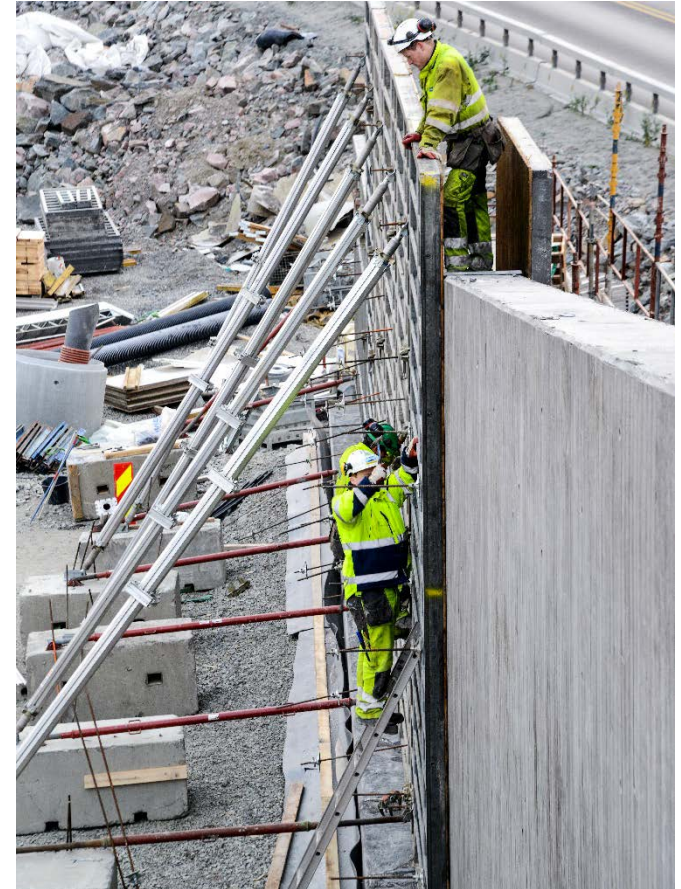
Hva trenger vi for å kutte utslippene?

1. **Konkurransesgrunnlag** som gir oss kontroll over kostnader, konsekvenser og effekt.
2. **Materialer og maskiner** som gir lave utslipp
 - Materialer: Dokumenterbare lave utslipp fra produksjon og legging (Miljømessige varedeklarasjoner (EPD)).
 - Maskiner: drivstoff og teknologi for alle maskiner
3. **Kontrollmulighet** for å sikre at kvalitet, klimaeffekt og kostnader står i forhold til hverandre

Krav til klimakutt i konkurransegrunnlag

KraKK – prosjektet

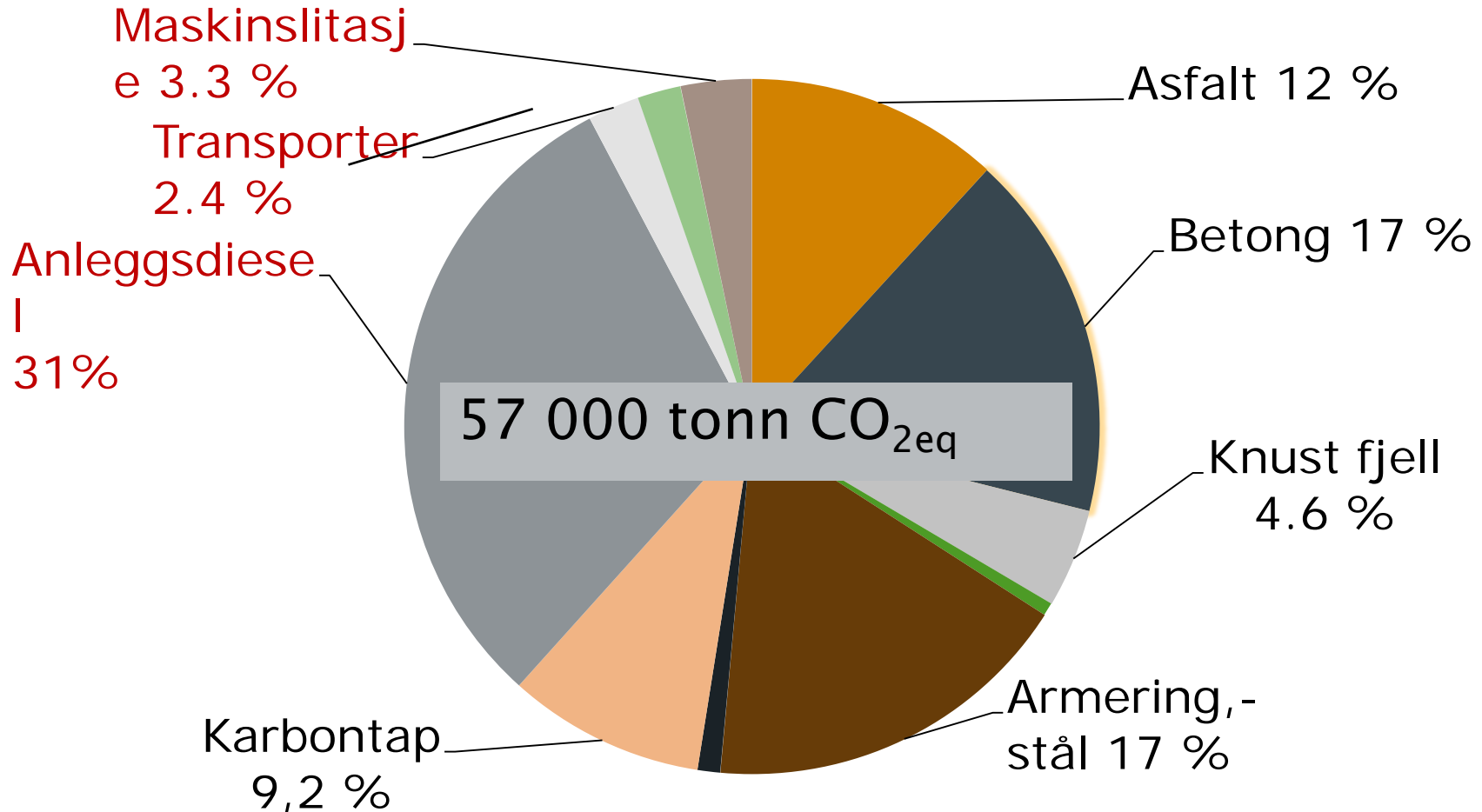
- Redusert karbonavtrykk 1990 – 2030:
 - Drift og vedlikehold: – 50%
 - Investeringer: – 40%
- KraKK skal levere konkrete forslag til:
 - Kontrakter, prosesskoder, håndbøker og kurs

E18 Sky-Langangen, åpnet 2012

Statens vegvesen

Ny lov om offentlige anskaffelser

Loven betyr at det offentlige skal ha en **PLAN** for sine anskaffelser, ikke bare for å **UNNGÅ ELLER FOREBYGGE** miljøskade, men også for hvordan anskaffelsen kan **FREMME** klima- og miljøvennlige løsninger.

Forskrift om offentlige anskaffelser

§ 7–9 Minimering av miljøbelastning

Oppdragsgiveren skal legge vekt på å minimere miljøbelastningen og fremme klimavennlige løsninger ved sine anskaffelser og kan stille miljøkrav og kriterier i alle trinn av anskaffelsesprosessen der det er relevant og knyttet til leveransen.

Der miljø brukes som tildelingskriterium, bør det som hovedregel vektes minimum 30 prosent.

Tilføyd ved forskrift 20. april 2017 nr. 484 (i kraft fra 1. mai 2017).

Lavere energiforbruk i Statens vegvesen

LEIV

- FoU program 2013–2017
- Mål: Senke energiforbruket i Statens vegvesen og i tjenester som Statens vegvesen kjøper inn, uten at det fører til økt klimagassutslipp eller reduserte trafiksikkerhet

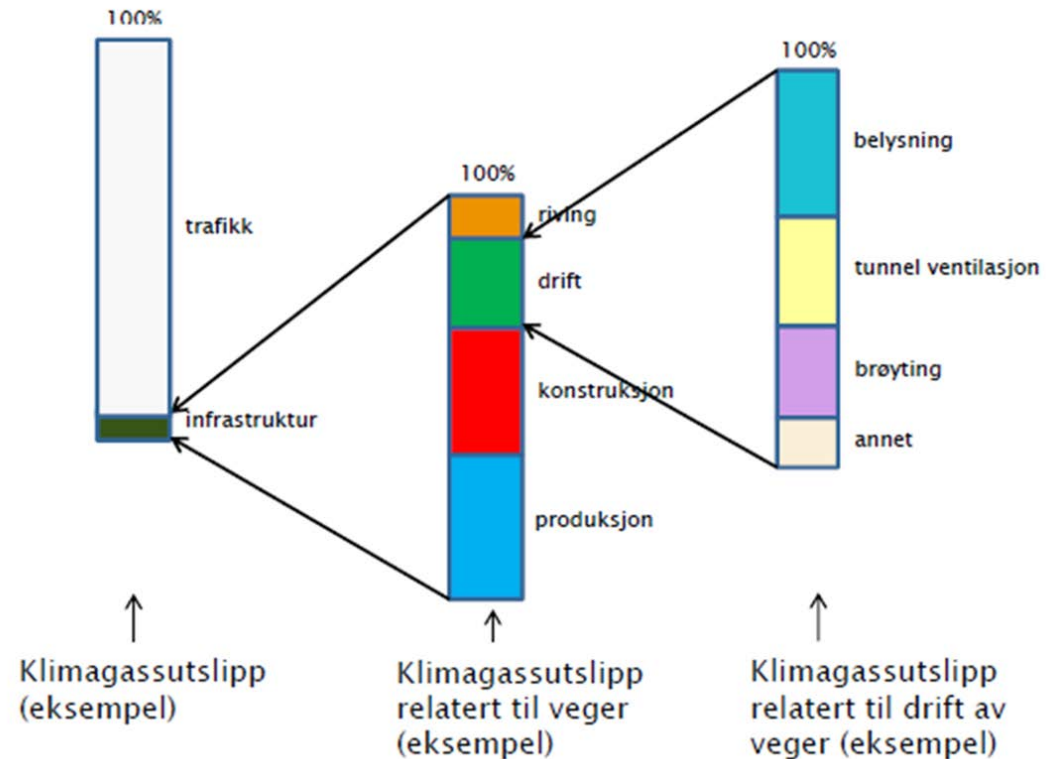
- 6 arbeidspakker
 - Belysning
 - Ventilasjon og pumper i tunneler
 - Etablering av veger
 - Drift og vedlikehold av veger
 - Ferjer
 - Energioppfølging

LEIV

Asfalt

- Produseres ca. 6,5 mill tonn i Norge pr år
– 40 % til Statens vegvesen
- Gir utslipp på ca. 364 000 tonn CO₂

LEIV

Aktuelle tiltak for reduksjon av klimagassutslipp

1. Gå over til **brensel** med mindre CO₂e pr energienhet enn fyringsolje (3 000 til 17 000 tonn*)
2. Holde nede **fuktinnholdet** i 0-fraksjonene (4 600 tonn)
3. Produsere mer asfalt med lavtemperaturteknikk, **LTA** (2 900 tonn)
4. Øke andelen av **gjenbruk** i varme masser (2 200 tonn)
5. Vurdere å bruke **lokalt tilslag** i stedet for tilslag med lang transport dersom det lokale ikke gir redusert levetid som oppveier gevinsten
6. Tilpassing av **klimagassutslippsmodeller** (LCA) til norske forhold
7. **Miljødeklarasjon** (EPD) av asfalt

*) Ved bruk av «klimanøytralt» brensel (fiskeolje, pellets, m.m.)

Tallene i parentes anslår mulig reduksjon i tonn CO₂ dersom tiltaket benyttes på 50 % av asfalten som leveres til SVV

FoU-program i Statens vegvesen 2011–2016

«Varige veger»

Økt kvalitet og levetid for vegdekker og overbygning gir reduserte årskostnader:

- Vegbygging
- Forsterkning av vegoverbygning
- Vedlikehold av vegdekker
- Redusert behov for lapping av vegdekker

Varige vegger

Akkumulert nytte/besparelse over 20 år

Område	Lavt – høyt anslag
Vegbygging	425 – 775
Forsterkning av vegoverbygning	4.350 – 6.850
Vedlikehold av vegdekker	2.375 – 6.350
Redusert behov for lapping av vegdekker	975 – 1.625
Kommunal/privat virksomhet	825 – 2.175
Sum	8.950 – 17.750

I mill. kr.

Varige veger

Implementering i prosjektperioden

- Nye krav tatt inn i N200 Vegbygging
 - Tele/frostsikring
 - Komprimering
 - Mer robuste materialkrav
- Forslag til nye veiledninger, som kan innarbeides i håndboks-systemet
- Nye krav i konkurransegrunnlaget for asfaltkontrakter
- Kompetansetiltak
 - Lærebok
 - Vegteknologikurs
 - Specialistutdanning (Tre PhD'er)
- Kunnskapsspredning/informasjon

Statens vegvesen

Miljøvennlige vegdekker 2004–2007

Takk for oppmerksomheten!

